

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

POV

ИСТОРИЈА

POV D-S034

POV.34.SR.R.K1.40

32738

12

Историја

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Детаљно прочитајте сва упутства и пажљиво их следите.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **120** минута без паузе.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку са којом се пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис. **Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.**

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 40 страница, од тога 2 празне.

Ако сте погрешили у писању одговора, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

Правилно

Исправак неправилног уноса

Неправилно

Преписан тачан одговор

Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

~~(Марко Марулић)~~ Петар Прерадовић *J*

Прецртан нетачан одговор у заградама

Тачан одговор

Скраћени потпис

Историја

I. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора **само** је један тачан.
Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

1. Шта проучава помоћна историјска наука егдоктика?

- A. начине рачунања времена у прошлости
- B. миграције становништва
- C. мере и начине мерења кроз историју
- D. начине издавања историјских извора

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Како се називају неолитичка станишта изграђене на стубовима у води?

- A. земунице
- B. мастабе
- C. сојенице
- D. градине

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Остаци које су врсте човековог претка пронађени само на подручју Африке?

- A. *Homo habilis*
- B. *Homo erectus*
- C. неандерталца
- D. кромањонца

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S034

01

Историја

4. Пажљиво погледајте историјску карту.

Смерови ширења којег су народа приказани на историјској карти?

- A. Арабљана
- B. Феничана
- C. Хетита
- D. Персијанаца

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

5. Која од наведених држава Старог истока **није била** централистички уређена?

- A. Акад
- B. Вавилон
- C. Египат
- D. Сумер

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

6. Шта је од наведеног било карактеристично за минојску цивилизацију?

- A. таласократија
- B. демократија
- C. теократија
- D. тимократија

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

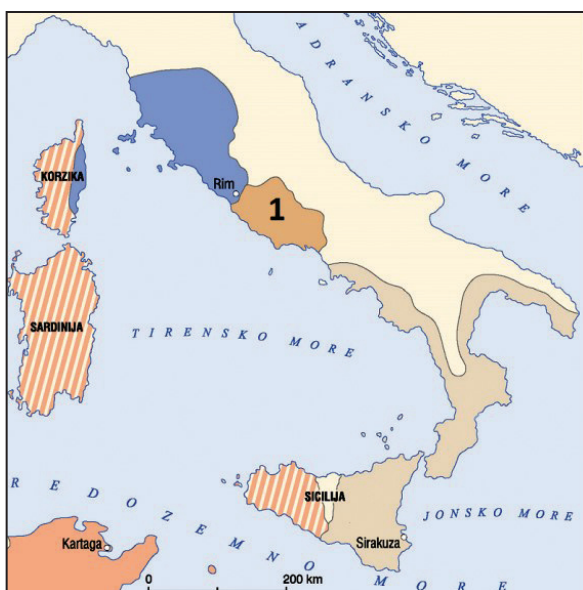
Историја

7. Ко је надзирао власт краљева у античкој Спарти?

- A. архонти
- B. ефори
- C. хелоти
- D. перијеци

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

8. Пажљиво погледајте историјску карту.

Који је народ средином 6. века пре Христа насељавао простор означен на историјском извору бројем 1?

- A. Етрурци
- B. Грци
- C. Латини
- D. Сабињани

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

9. Пажљиво прочитајте историјски извор.

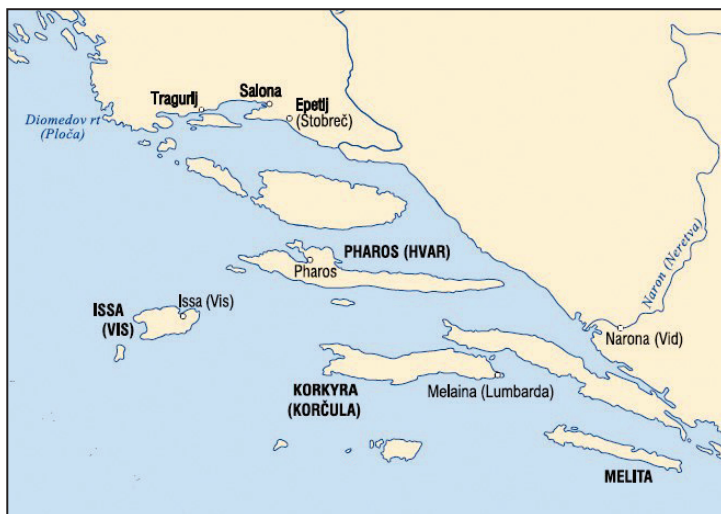
Било је то у 19. години владања цара Диоклецијана, у месецу који Римљани називају мартон, кад се управо приближавао дан Спаситељеве муке. Тада је свуда раширен царев указ с наређењем да се цркве савне са земљом, а свете књиге спале. Они који су носили почасна звања – да их изгубе, а они који су вршили црквене службе – да се баце у ропство ако устрају у (...) веровању. (...)

Ко су прогоњени према историјском извору?

- A. аугури
- B. харуспици
- C. хришћани
- D. митраисти

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Пажљиво погледајте историјску карту.

Који је народ основао насеља приказана на историјској карти?

- A. Јаподи
- B. Грци
- C. Хрвати
- D. Либурни

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

11. Како се називало становништво Пиренејског полуострва које је у раном средњем веку имало своје главно седиште у Кордоби?

- A. Баски
- B. Маури
- C. Остроготи
- D. Визиготи

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

12. Пажљиво погледајте сликани прилог.

Који историјски извор тумачи досељење Хрвата према приказаној шеми?

- A. хроника сплитског историчара Томе Архиђакона
- B. *О управљању царством*
- C. Танајске табле
- D. *Животопис Карла Великог*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

13. Како се назива борба за превласт која се током 11. и 12. века водила између световне и црквене власти, тј. између краљева и папа?

- A. секуларизација
- B. лаичка инвеститура
- C. николаитизам
- D. иконолатрија

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

14. Пажљиво прочитајте историјски извор.

(...) Да би их држали попуњенима људством, сваке четири године, султанови заступници би посећивали сва хришћанска села под отоманском влашћу. Пред њих би извели све дечаке у доби од шест до девет година и петина од изведених, све редом најпааметнији и најјачи дечаки, би били одведени. (...)

Како се називао обичај описан у историјском извору?

- A. девширма
- B. читлучење
- C. харач
- D. џихад

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

15. Која се од наведених тврдњи односи на *Мисал по закону римског двора* из 1483. године?

- A. Први је хрватски рукописни мисал писан латиницом.
- B. Први је хрватски штампан мисал писан латиницом.
- C. Први је хрватски рукописни мисал писан глагољицом.
- D. Први је хрватски штампан мисал писан глагољицом.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

16. Који се владар Босне 1390. године прогласио краљем Хрватске и Далмације?

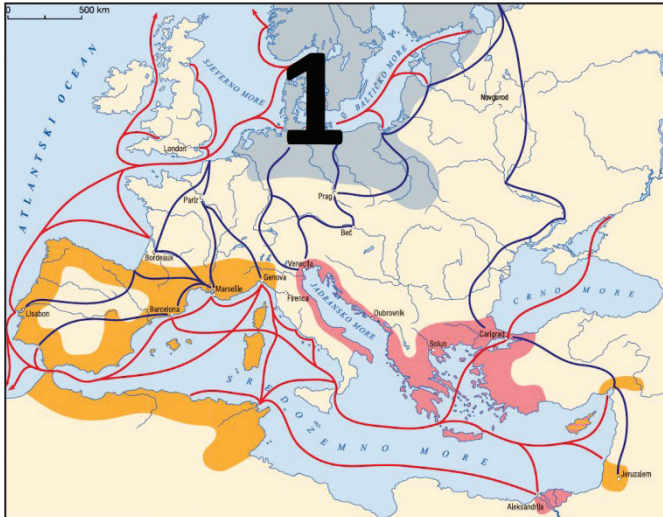
- A. Кулин
- B. Стјепан II Котроманић
- C. Твртко I Котроманић
- D. Стјепан Томашевић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

17. Пажљиво погледајте историјску карту.

Који је град у средњем веку био водећи град трговачког подручја означен на историјској карти бројем 1?

- A. Берлин
- B. Либек
- C. Штокхолм
- D. Варшава

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

18. Ко је у 12. веку у јужној Француској основао покрет лионских сиромаша?

- A. папа Александар III
- B. папа Гргур IX
- C. Јованка Орлеанка
- D. Петар Валдес

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Шта је био повод окупљању хрватског племства на сабору у Цетинграду 1527. године?

- A. пад Јајачке бановине под власт Османлија
- B. османлијско заузимање Обровца и Удбине
- C. пад Клиса и погибија Петра Кружића
- D. смрт краља Лајоша II Јагелонца

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

<p>20. У којем је граду почетком 17. века изграђено прво јавно позориште у Хрватској?</p> <p>A. у Хвару B. у Сплиту C. у Задру D. у Загребу</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>21. Који је енглески владар 1689. године потврдио права парламента доношењем Закона о правима (<i>Bill of Rights</i>)?</p> <p>A. Хенрик VIII B. Јаков II C. Карло I D. Вилхем III</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>22. Шта се одлуком Марије Терезије из 1779. године догодило са градом Ријеком?</p> <p>A. Град је дошао под управу хрватског бана и Сабора. B. Град је дошао под управу Ратног већа у Грацу. C. Град је постао издвојена хрватска територија у саставу земаља угарске круне. D. Град је подељен између Млетачке републике и Хабзбуршке монархије.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>23. Где се налазио манастир у којем је током раног новог века било средиште фрањевачке провинције Босне Сребрене?</p> <p>A. у Јајцу B. у Фојници C. у Краљевој Сутјесци D. у Крешеву</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>24. Које су се идеје шириле Европом током Наполеонове владавине?</p> <p>A. секуларног друштва B. теоцентричне државе C. социјалдемократије D. политичког католицизма</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>POV D-S034</p>	 <p>01</p>

Историја

<p>25. Која је била последица Свеславенског конгреса у Прагу 1848. године?</p> <p>A. истицање програма иредентизма B. истицање програма аустрославизма C. отпуштање канцелара Метерниха D. трећа подела Пољске</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Која су се три царства додиривала на ушћу Уне у Саву од 1809. до 1813. године?</p> <p>A. Руско, Османлијско и Француско царство B. Османско, Аустријско и Француско царство C. Немачко, Руско и Француско царство D. Османско, Немачко и Аустријско царство</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
POV D-S034	 01

Историја

27. Пажљиво погледајте историјску карту.

Како се према замисли грофа Јанка Драшковића требала називати држава означена на историјској карти љубичастом бојом?

- A. Бановина Хрватска
- B. Илирске покрајине
- C. Троједна краљевина
- D. Велика Илирија

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

28. Која је друштвена група у раздобљу Бахова апсолутизма била носилац германизације у хрватским земљама?

- A. чиновници
- B. племићи
- C. сељаци
- D. свештеници

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

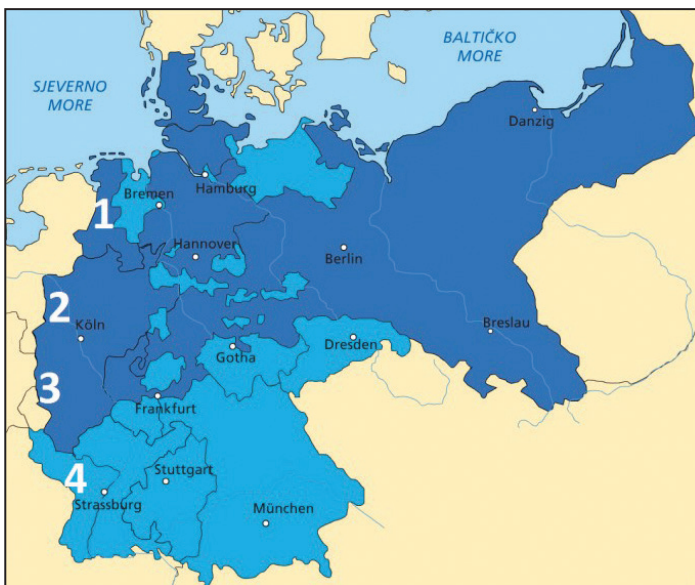
Историја

29. У којем је граду 1851. године организована прва међународна економска изложба?

- A. у Берлину
- B. у Лондону
- C. у Паризу
- D. у Риму

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

30. Пажљиво погледајте историјску карту.

Којим су бројем на историјској карти означене покрајине Алзас и Лорен које је Немачка анектирала од Француске 1871. године?

- A. бројем 1
- B. бројем 2
- C. бројем 3
- D. бројем 4

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

31. Пажљиво погледајте историјску карту Африке крајем 19. века.

Која је држава поседовала колоније означене на историјској карти љубичастом бојом?

- A. Француска
- B. Италија
- C. Немачка
- D. Португал

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

32. У којем се граду у фебруару 1918. године догодила највећа побуна морнара аустроугарске ратне морнарице?

- A. у Боки Которској
- B. у Краљевици
- C. у Пули
- D. у Сплиту

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Историја

<p>33. Која је странка на првим вишестраначким изборима у Краљевству СХС добила највише гласова?</p> <p>A. Хрватска пучка сељачка странка B. Југославенска демократска странка C. Комунистичка партија Југославије D. Народна радикална странка</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>34. Који је био значај ваздухопловног лета Луја Блериоа 1909. године?</p> <p>A. Први је прелетио Атлантски океан. B. Први је прелетио канал Ла Манш. C. Први је авионом прелетио Земљу. D. Први се из авиона спустио падобраном.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>35. Која је била темељна делатност Државног сликописног завода „Хрватски сликопис“ у Независној Држави Хрватској?</p> <p>A. снимање филмова B. израда фотографија C. извођење представа D. штампање војних карата</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>36. На којој од наведених савезничких конференција није учествовао председник САД-а Френклин Делано Рузвелт?</p> <p>A. у Казабланки B. на Јалти C. у Поздаму D. у Техерану</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>POV D-S034</p>	 <p>01</p>

Историја

37. Пажљиво прочитајте историјски извор.

(...) Шта сам говорио о праву хрватског народа на слободу и независност, све је у складу с основним принципима савезника истакнутим у Јалти и Атлантској повељи. (...) Св. Столица је толико наглашавала да и мали народи и народне мањине имају право на слободу. Зар католички бискуп и митрополита не би о томе смео ни писнути? (...) Поново тврдим пред свима: 260- 270 свештеника поубијано је од народно ослободилачког покрета. (...)

Ко је аутор говора из приказаног историјског извора?

- A. Алојзије Степинац
- B. Антун Бауер
- C. Фрањо Кухарић
- D. Фрањо Шепер

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

38. Како се назива политика попуштања напетости између два војно-политичка блока која је обележила крај раздобља хладног рата?

- A. дефетизам
- B. детант
- C. гласност
- D. перестројка

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

39. Пажљиво погледајте сликани прилог.

Који догађај из Домовинског рата обележава приказани споменик?

- A. хрватске жртве из деблокаде Плитвичких језера
- B. погибију хрватских редарственика у Борову Селу
- C. погибију хрватских војника са почетка опсаде Вуковара
- D. хрватске жртве при окупацији Шкабрње

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

40. Које је место освојила хрватска фудбалска репрезентација на Светском фудбалском првенству одржаноме 1998. године у Француској?

- A. прво
- B. друго
- C. треће
- D. четврто

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

II. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (речју, с неколико речи или једноставном реченицом). Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици. Не попуњавајте простор за бодовање.

41. У којем је праисторијском раздобљу завршило ледено доба и започело отапање ледењачких маса?

0 ☐
1 ☐

бод

42. Који је хрватски назив за помоћну историјску науку вексилологију?

0 ☐
1 ☐

бод

43. Који је грчки полис проводио криптије?

0 ☐
1 ☐

бод

44. Како се звао византијски цар који је у 6. веку издао Грађански законик?

0 ☐
1 ☐

бод

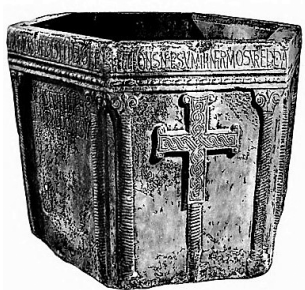
POV D-S034

02

Историја

45. Пажљиво погледајте сликани прилог.

Како се назива приказани споменик?

0 ☐

1 ☐

бод

46. Којим је писмом писан најстарији правни спис на хрватском језику?

0 ☐

1 ☐

бод

47. У којему је граду 1088. године отворен први европски универзитет?

0 ☐

1 ☐

бод

48. У којој се азијској држави развио шогунат као део феудалног поретка?

0 ☐

1 ☐

бод

POV D-S034

02

Историја

<p>49. Која је тврђава постала седиште ускока након пада Клиса 1537. године?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>	
<p>50. Како се назива економска политика настала у Француској у 18. веку према којој је пољопривреда једина продуктивна делатност?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>	
<p>51. Којим је миром након сукоба с Османлијама Хабзбуршка монархија између осталог територија добила Славонију, западни Срем, Лику, део Кордуна и Крбаву?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>	
<p>52. Пажљиво погледајте сликани прилог.</p> <div data-bbox="220 1388 826 1729"> </div> <p>Која је битка из наполеонових ратова симболички приказана на сликаном прилогу?</p> <p>_____</p>		<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>POV D-S034</p> <div data-bbox="1299 1980 1458 2114"> <p>02</p> </div>		

Историја

53. Пажљиво прочитајте историсјки извор.

Ми троједне краљевине народ желећи као и до сада остати и за даље под круном угарском, с којом су предји наши слободном вољом сјединили круну краљевина Далмације Хрватске и Славоније, (...) будући да се у изванредном положају налазимо и за повраћање законитог стање потребито је да имамо закониту врховну главу и зато предлажем да и ми једнодушно изаберемо за бана троједне краљевине баруна Јосипа Јелачића Бужимскога, мужа поверења свега народа, којему бану има се предати и заповед над војском границе и право расписа сабора...

Како се назива документ из којег је историјски извор?

0

☐

1

☐

бод

54. Како се до 1926. године називала организација Хрвата у исељеништву основана 1894. године у Питсбургу?

0

☐

1

☐

бод

55. Како се називало политичко тело чији су се чланови крајем Првог светског рата залагали за стварање јужнославенске државе унутар Хабзбуршке монархије?

0

☐

1

☐

бод

56. Којим је филмом комичар Чарли Чаплин упутио критику нацизма и исмејао Адолфа Хитлера?

0

☐

1

☐

бод

POV D-S034

02

Историја

57. Пажљиво прочитајте историјски извор.

Тражили су од мене да му предам и „водство” Хрватске сељачке странке и хрватског народа. Ја сам им одговорио да Немци под окупацијом могу предати власт коме хоће; Хрватска сељачка странка и хрватски народ нису моје власништво, (...)

Чекао сам тако један час, а онда ме позваше у суседну хотелску собу, где ме је дочекао неки члан Гестапоа (...). Он ми је предочивао како не водим реалне политике кад нећу с Немцима сарађивати, како је додуше посве наравно да они сарађују с њима апсолутно оданим нацистичким елементима, али то не би ништа сметало да стојим ја на челу управо проглашене Независне Државе Хрватске (...)

Како се зове политичар описан у историјском извору?

0

☐

1

☐

бод

58. Како се зове политичар који је у својем говору 1946. године изјавио да се од Шћећина на Балтику до Трста на Јадрану спустила *гвоздена завеса*?

0

☐

1

☐

бод

59. Како се назива терористичка организација која је била одговорна за рушење торњева Светског трговачког центра у септембру 2001. године?

0

☐

1

☐

бод

Историја

60. Пажљиво погледајте сликани прилог.

Отворење које је спортске манифестације приказано на сликаном прилогу?

0 ☐

1 ☐

бод

POV D-S034

02

Историја

III. Задаци вишеструког избора (хронологије)

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан. Тачан одговор морате означити знаком X на листу за одговоре.

61. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из историје старовековних цивилизација?

- A. Нарам-син постао је владар у Акаду → раздобље тзв. треће династије Ура → Хетити освајају Вавилон → пропаст државе Хетита
- B. раздобље тзв. треће династије Ура → Нарам-син постао је владар у Акаду → Хетити освајају Вавилон → пропаст државе Хетита
- C. пропаст државе Хетита → раздобље тзв. треће династије Ура → Хетити освајају Вавилон → Нарам-син постао је владар у Акаду
- D. раздобље тзв. треће династије Ура → пропаст државе Хетита → Хетити освајају Вавилон → Нарам-син постао је владар у Акаду

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

62. У којем су низу тачно хронолошки поредани настанци хрватских правних и дипломатских списа?

- A. Звонимирова заверница → Фелицијанова исправа → Винодолски законик → Каставски статут
- B. Звонимирова заверница → Винодолски законик → Фелицијанова исправа → Каставски статут
- C. Фелицијанова исправа → Звонимирова заверница → Винодолски законик → Каставски статут
- D. Фелицијанова исправа → Винодолски законик → Звонимирова заверница → Каставски статут

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

63. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из раздобља великих географских открића?

- A. картограф Валдсемилер новом континенту дао име Америка → Бартоломео Дијаз допловио до југа Африке → повратак Магеланове експедиције у Шпанију → долазак португалске експедиције до обала Јапана
- B. Бартоломео Дијаз допловио до југа Африке → картограф Валдсемилер новом континенту дао име Америка → долазак португалске експедиције до обала Јапана → повратак Магеланове експедиције у Шпанију
- C. Бартоломео Дијаз допловио до југа Африке → повратак Магеланове експедиције у Шпанију → картограф Валдсемилер новом континенту дао име Америка → долазак португалске експедиције до обала Јапана
- D. Бартоломео Дијаз допловио до југа Африке → картограф Валдсемилер новом континенту дао име Америка → повратак Магеланове експедиције у Шпанију → долазак португалске експедиције до обала Јапана

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

64. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из раздобља борбе против Османлија?

- A. Битка код Клиса → Битка на Крбави → Битка код Сигета → Битка код Сиска
- B. Битка на Крбави → Битка код Клиса → Битка код Сигета → Битка код Сиска
- C. Битка код Сиска → Битка код Клиса → Битка код Сигета → Битка на Крбави
- D. Битка код Клиса → Битка на Крбави → Битка код Сиска → Битка код Сигета

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

65. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из раздобља хрватског народног препорода?

- A. почела излазити *Зора Далматинска* → почеле излазити *Новине Хорватске* → настале прве политичке странке → основана Матица илирска
- B. настале прве политичке странке → почеле излазити *Новине Хорватске* → основана Матица илирска → почела излазити *Зора Далматинска*
- C. почеле излазити *Новине Хорватске* → настале прве политичке странке → основана Матица илирска → почела излазити *Зора Далматинска*
- D. почеле излазити *Новине Хорватске* → почела излазити *Зора Далматинска* → основана Матица илирска → настале прве политичке странке

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

66. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из раздобља открића у 19. веку и почетком 20. века?

- A.** у САД-у откривен први извор нафте → израђена прва електрична сијалица → изумљен дизелски мотор који покреће нафта → успостављена бежична телеграфска веза између Америке и Европе
- B.** успостављена бежична телеграфска веза између Америке и Европе → у САД-у откривен први извор нафте → израђена прва електрична сијалица → изумљен дизелски мотор који покреће нафта
- C.** израђена прва електрична сијалица → у САД-у откривен први извор нафте → изумљен дизелски мотор који покреће нафта → успостављена бежична телеграфска веза између Америке и Европе
- D.** у САД-у откривен први извор нафте → изумљен дизелски мотор који покреће нафта → израђена прва електрична сијалица → успостављена бежична телеграфска веза између Америке и Европе

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

67. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из историје Русије током Првог светског рата?

- A.** Октобарска револуција → Мир у Брест-Литовску → Лењин објавио Априлске тезе → Фебруарска револуција
- B.** Фебруарска револуција → Лењин објавио Априлске тезе → Октобарска револуција → Мир у Брест-Литовску
- C.** Мир у Брест-Литовску → Лењин објавио Априлске тезе → Фебруарска револуција → Октобарска револуција
- D.** Лењин објавио Априлске тезе → Фебруарска револуција → Октобарска револуција → Мир у Брест-Литовску

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

68. У којем су низу тачно хронолошки поредани настанци докумената из Првог светског рата?

- A. Загребачка декларација → Крфска декларација
→ Женевска декларација → Напутак Народног већа
- B. Крфска декларација → Загребачка декларација
→ Женевска декларација → Напутак Народног већа
- C. Женевска декларација → Загребачка декларација
→ Крфска декларација → Напутак Народног већа
- D. Крфска декларација → Загребачка декларација
→ Напутак Народног већа → Женевска декларација

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

69. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из раздобља јачања нацизма?

- A. припајање Аустрије → Адолф Хитлер се прогласио Фирером
→ доношење нирнбершких закона → Кристална ноћ
- B. Адолф Хитлер се прогласио Фирером → Кристална ноћ
→ припајање Аустрије → доношење нирнбершких закона
- C. Адолф Хитлер се прогласио Фирером → доношење нирнбершких закона
→ припајање Аустрије → Кристална ноћ
- D. доношење нирнбершких закона → Кристална ноћ
→ припајање Аустрије → Адолф Хитлер се прогласио Фирером

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

70. У којем су низу тачно хронолошки поредани догађаји из раздобља хрватске историје непосредно након Другог светског рата?

- A.** избори за Уставотворну скупштину Југославије
→ основана Управа државне безбедности (УДБА)
→ објављена резолуција Информбироа → увођење самоуправљања
- B.** избори за Уставотворну скупштину Југославије → увођење самоуправљања → основана Управа државне безбедности (УДБА)
→ објављена резолуција Информбироа
- C.** основана Управа државне безбедности (УДБА)
→ избори за Уставотворну скупштину Југославије
→ објављена резолуција Информбироа → увођење самоуправљања
- D.** увођење самоуправљања → основана Управа државне безбедности (УДБА) → објављена резолуција Информбироа
→ избори за Уставотворну скупштину Југославије

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

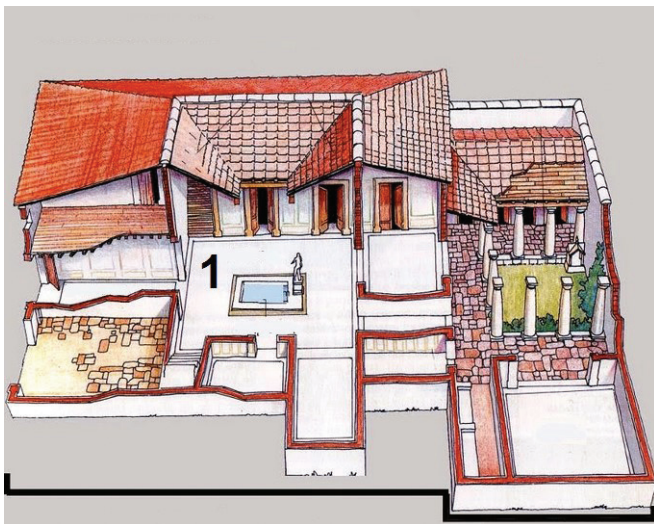

Историја

IV. Задаци вишеструког избора (уз полазни садржај)

У следећим задацима проучите историјске изворе, историјске карте и сликане прилоге те одговорите на постављена питања. Од више понуђених одговора само је **један** тачан. Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

71. Пажљиво погледајте сликани прилог и одговорите на постављена питања.

71.1. Како се назива тип римске грађевине приказане на сликаном прилогу?

- A. *инсула*
- B. *домус*
- C. амфитеатар
- D. терма

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

71.2. Како се назива простор означен на сликаном прилогу бројем 1?

- A. атријум
- B. форум
- C. перистил
- D. вестибул

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

72. Пажљиво прочитајте историјски извор и одговорите на постављена питања.

Хрвати су становали у оно време с ону страну Баварске, где су данас Белохрвати. Један од њихових родова, (...), оделили су се од њих и дошли заједно са својим народом у (...) и нашли Аваре у поседу те покрајине. Пошто су неко време међусобно ратовали, победили су Хрвати; неке су од Авара поклали, остале су присилили да се покоре. Отада су у тој покрајини завладали Хрвати; (...)

Од Хрвата пак, који су дошли у Далмацију, оделио се један део и завладао Илириком и Панонијом; а и они су имали самосталног архонта, који је такођер сам слао архонту Хрватске дарове у име пријатељства.

72.1. Како се назива покрајина у којој се догодио сукоб Хрвата и Авара описан у историјском извору?

- A. Далмација
- B. Славонија
- C. Панонска Хрватска
- D. Доњопанонска кнежевина

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

72.2. Како се у раздобљу раног средњег века називала формирана хрватска склавинија од које се део Хрвата оделио и завладао Илириком и Панонијом?

- A. Бела Хрватска
- B. Кнежевина Хрватска
- C. Паганија
- D. Кнежевина Далмација

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

73. Поажљиво прочитајте историјски извор и одговорите на постављена питања.

За сада, ране што су нам их (западни) Готи задали још су свеже, али ускоро ће нам они бити судрузи за столом и у боју, и учествоваће у јавним службама.

73.1. Који је процес из историје Римскога царства описан у историјском извору?

- A. ширење хришћанства
- B. освајачки ратови Римљана
- C. ширење хеленизације
- D. варваризација римског друштва

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

73.2. На који се догађај из римске историје односи реченица о *свежим ранама што су им Готи задали?*

- A. поход Ханибала на Рим 216. године пре Христа
- B. поход Алариха на Рим 410. године
- C. поход Одоакра на Рим 476. године
- D. поход Теодориха на Рим 488. године

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

74. Пажљиво погледајте историјску карту и одговорите на постављена питања.

74.1. Како се називала територијална јединица у Османском царству означена на историјској карти бројем 1?

- A. босански пашалук
- B. босанска нахија
- C. босански санџак
- D. византијска тема

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

74.2. Којој је територијалној јединици 1600. године припао простор означен на историјској карти косим цртама?

- A. клишком санџаку
- B. канишком пашалуку
- C. београдском пашалуку
- D. будимском пашалуку

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

75. Пажљиво прочитајте историјски извор и одговорите на постављена питања.

Перуански Индијанци датирају своје законе из доба кад су државом (...) владали Манко Капак и (...) Рока. До наступа првога од те двојице живели су у најдубљем варварству; али отада су се одевали не само пристојно него прилично укусно и отмено, васпитали су своју децу, обрађивали заједнички и веома марљиво своја поља, имали су законе и суце, говорили су разумним језиком, градили су куће за себе и јавне зграде, те се добровољно покоравали законима које су им прописивали њихови владари... Те законе, који би најбољим правницима прибавили част, бележили су помоћу чворова... (...)

75.1. Који је народ описан у историјском извору?

- A. Астеци
- B. Инке
- C. Маје
- D. Толтеци

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

75.2. Како се назива бележење уз помоћ чворова које се спомиње у историјском извору?

- A. ајани
- B. руне
- C. тотеми
- D. кипуси

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

76. Пажљиво прочитајте историјски извор и одговорите на постављена питања.

(...) Како се недавно догодило да је у прошлој години дошло до некакве сељачке буне у нашем краљевству доњој Славонији, за умирење које и уједно за утврђење почетка и узрока милостиво смо послали на лице места нашу комисију (и) на концу установили да је већи део испада произашао из тога што су нека земаљска господа без реда тражила од својих поданика послове и подавања. (...) Пошто смо размислили о овој ствари (...) одлучили смо поставити сталну одредбу о даћама (...) у земљи нашој горе споменутој доњој Славонији, наиме у жупанијама Вировитичкој, Пожешкој и Сремској.

76.1. За владавине којег су владара донесене одредбе описане у историјском извору?

- A. Јосипа II
- B. Карла III
- C. Леополда II
- D. Марије Терезије

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

76.2. Како се називају одредбе о даћама описане у историјском извору?

- A. анали
- B. фермани
- C. *iura municipalia*
- D. урбари

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

77. Пажљиво погледајте историјску карту и одговорите на постављена питања.

77.1. Када је Наполеон I Бонапарта покренуо поход приказан на историјској карти?

- A. 1804. године
- B. 1806. године
- C. 1810. године
- D. 1812. године

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

77.2. Која је била непосредна последица приказаног војног похода?

- A. слом Наполеонове Велике војске
- B. склапање Мира у Шенбруну
- C. абдикација руског цара
- D. проглашење континенталне блокаде

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

78. Пажљиво погледајте сликани прилог и одговорите на постављена питања.

78.1. На коју се војну операцију односи приказани плакат?

- A. на операцију *Барбароса*
- B. на операцију *Морски лав*
- C. на операцију *Бакља*
- D. на операцију *Коњићев скок*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

78.2. Како се назива војно-политички савез чију „борбу удружене Европе” приказује сликани прилог?

- A. Антифашистичка коалиција
- B. Антикоминтерна пакт
- C. Централне силе
- D. Тројни пакт

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

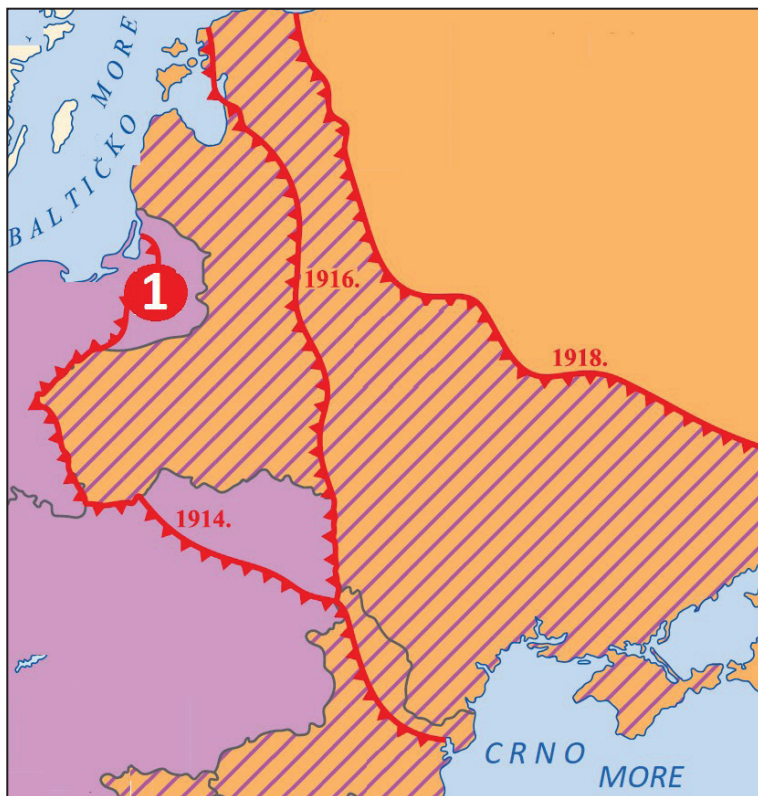
POV D-S034

01

Историја

79. Пажљиво погледајте историјску карту и одговорите на постављена питања.

79.1. Како се назива ратиште чије су линије ратишта означене на историјској карти црвеном бојом?

- A. балканско ратиште
- B. источно ратиште
- C. солунско ратиште
- D. западно ратиште

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

79.2. Која се битка водила 1914. године на подручју означеном на историјској карти бројем 1?

- A. Битка код Вердена
- B. Битка на Марни
- C. Битка на Галипољу
- D. Битка код Таненберга

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

80. Пажљиво прочитајте историјски извор и одговорите на постављена питања.

(...) Сва питања која у овоме тренутку не могу бити решена, као што су положај ЈНА, савезна дипломатија, раздеоба заједничких права и обавеза биће уређена посебним договором – уговором између Републике Хрватске и осталих федералних јединица и СФРЈ у поступку раздруживања. Док траје раздруживање, Република Хрватска признаје само оне савезне институције у којима се одлучује на основама паритета и сагласности. (...)

Република Хрватска повлачи своје представнике из Савезнога већа Скупштине СФРЈ, којему је истекао мандат а његово је постојање непотребно у поступку раздруживања. (...)

Загреб, 25. јула 1991.

80.1. Шта је било законски потврђено доношењем одлуке из историјског извора?

- A. успостава самосталне и суверене хрватске државе
- B. референдум о положају Хрватске у СФРЈ-у
- C. успостава Хрватског сабора
- D. улазак снага UNPROFOR-а на хрватску територију

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

80.2. Који се празник обележава у спомен на одлуку из историјског извора?

- A. Дан Хрватског сабора
- B. Дан независности
- C. Дан државности
- D. Дан победе и домовинске захвалности

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

Празна страница

POV D-S034

99